

[H. F. Ulrichsen.]

som man gør i andre Lande, uden at gribe til de lyriske Argumenter, som først og fremmest kendetegner Forsvarsmodstanderne, og uden at gribes af den Panikstemning, som den højtærede Minister saa fortræffeligt karakteriserede før, for Luftkrigens og den kemiske Krigs Vedkommende.

Steen Rasmussen: Under det ærede Medlem Hr. P. Munchs Tale i Gaar blev den Vending fremsat, at det var godt, at de Mænd, der sad ved Magten herhjemme i 1914, ikke havde Tiltro til Styrken af det danske Militærvæsen. I en kort Bemærkning mindede jeg da om, at den Udtalelse meget daarligt rimede sammen med den store Udvidelse af Ordningen af 1909 ud over de fastlagte Rammer, som det daværende Ministerium, med det ærede Medlem Hr. P. Munch som Forsvarsminister, foretog og foretog gennem hele Krigsperioden fra dens Begyndelse i 1914 til Efteråret 1918. Det ærede Medlem svarede, at han allerede een Gang, foranlediget ved en Forespørgsel af daværende Folketingsmand, Sekretær Wulff, havde svaret paa det Spørgsmaal, jeg rettede til det ærede Medlem.

Forespørgselen til den daværende Forsvarsminister fandt Sted i Mødet den 16. Marts 1915 umiddelbart før Finanslovbehandlingens Slutning, og det Svar, den daværende Minister gav, er meget interessant og er det derved, at den daværende Minister paa ingen Maade lod skinne igennem det, som det ærede Medlem gjorde i Gaar, at han praktisk talt ingen Tiltro havde til Forsvaret og dets Evne til at virke positivt for Danmark under den store Krig.

I Mødet den 16. Marts 1915 spurgte efter Rigsdagstidenden Folketingsmand Wulff, om Regeringspartierne mente, at der bag de forskellige Foranstaltninger ikke skulde staa nogen alvorlig Tro paa, at Foranstaltningerne vilde være til Nytte for os, og at kun den Omstændighed, at bestaaende Love og Haagerkonventioner paa en Maade tvinger os til eller gør det til en Pligt for os at stille noget paa Benene, der ligner et Forsvar, skulde have bevæget det daværende Ministerium til at iværksætte disse Foranstaltninger ved Sikringsstyrkens Formering.

Efter først at have fastslaaet, at Danmarks Linie er den ubetingede og ligelige Neutralitetspolitik, svarer Forsvarsministeren, det nuværende ærede Medlem Hr. P. Munch, følgende, som findes i Rigsdagstidenden Sp. 3578, og som jeg anmoder om Tilladelse til at citere.

„Det er under en Krig som den, der nu føres i Europa, for Danmark som for andre neutrale Stater nødvendigt, at Regeringen holder de militære Midler, hvorover Landet raader, saaledes beredte, at de i fornødent Fald kan anvendes til at haandhæve de Rettigheder og opfylde de Forpligtelser, Danmarks Stilling som neutral Stat medfører. Ud fra denne Opfattelse har Regeringen handlet. De militære Foranstaltninger, der er truffene — Mineudlægningerne, Indkaldelserne, visse Armeringsarbejder o. s. v., har vi ud fra en Bedømmelse af samtlige ydre og indre Forhold, som her maa komme i Betragtning, anset for nødvendige. Ellers vilde vi ikke have paalagt Befolkningen de store Byrder og Staten de store Udgifter.“

Efter derpaa at have nævnt følgende tre Grunde til Forsvarets stadige Udvikling og Styrkelse: Tilstanden i Europa, vor egen Militærordning og Samarbejdet mellem Partierne, fortsætter Forsvarsministeren, det ærede Medlem Hr. P. Munch, med at sige — jeg anmoder ogsaa om Tilladelse til at citere dette, det findes Sp. 3580 —, at Kræfterne bør samles

„om Løsningen af den Opgave, som vi alle er enige om er den største Opgave, det danske Folk har i denne Tid: at føre Danmarks Rige frit og uskadt gennem den mægtige Krise, den civiliserede Verden nu gennemlever, med Bevarelse af et fredeligt og godt Forhold til alle de stridende Magter. Alle de Handlinger, der har Betydning udadtil, alle de militære Foranstaltninger, der træffes, maa være beregnet paa at tjene dette store Formaal.“

Paa Linie med denne Udtalelse den 16. Marts 1915 ligger, synes jeg, forhenværende Finansminister Landstingsmand Brandes' Udtalelse i Landstinget den 9. Juli 1927, hvor han ifølge Rigsdagstidenden Sp. 2506 — jeg anmoder om Tilladelse til at citere — udtaler:

„Aarsagen til, at de 500 Mill. Kr. blev udbetalt, var den gode, at man vilde sikre Danmarks Neutralitet, at man ikke vilde give nogen af de krigsførende Magter Anledning til at klage over, at der ikke var en ligelig Neutralitet, et ligeligt Forhold til begge Sider.“

Disse Udtalelser tyder afgjort ikke paa, at det daværende Ministerium og dets Støtteparti Socialdemokratiet ønskede at give Rigsdagen og Danmarks Folk det Indtryk, at de omfattende og meget kostbare Forsvarsforanstaltninger intet nyttede, kun blev truffet af Hensyn til, som man populært kaldte det i de Aar, Borgfreden mellem Par-